

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΥΕ-15	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.aegean.gr/courses/TMS109/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση αυτού του μαθήματος ο φοιτητής/η φοιτήτρια θα πρέπει να μπορεί:</p>

- να αναγνωρίζει τα δομικά στοιχεία του γραμματικού συστήματος της κοινής νέας ελληνικής, τις ελάχιστες γλωσσικές μονάδες που το απαρτίζουν σε όλα τα γλωσσικά επίπεδα αναπαράστασης.
- να διακρίνει τον ρόλο των γλωσσικών μονάδων ως αναπόσπαστων κομματιών του γλωσσικού συστήματος καθώς και τους συσχετισμούς μεταξύ των στοιχείων αυτών (φαινόμενα αλλοφωνίας, αλλομορφίας, συντακτικής αμφισημίας, καθώς και συνταγματικές σχέσεις των γλωσσικών μονάδων)
- να χρησιμοποιεί τα μεθοδολογικά εργαλεία της γλωσσολογίας (καθώς και γνώσεις της δομής της κοινής νέας ελληνικής) στην επίλυση θεωρητικών προβλημάτων ή στον εντοπισμό ιδιομορφιών στη δομή του γραμματικού συστήματος της κοινής νέας ελληνικής
- να αναλύει τις γραμματικές διεργασίες της κοινής νέας ελληνικής σε συνάρτηση με τη γλωσσική τυπολογία.
- να διατυπώνει τους γενικούς κανόνες οι οποίοι καθορίζουν τη συμπεριφορά των γλωσσικών μονάδων στην κοινή νέα ελληνική.
- να ασκεί κριτική στις προτάσεις που έχουν τεθεί στη βιβλιογραφία της γλωσσολογίας σχετικά με προβλήματα της γλωσσολογικής ανάλυσης της κοινής νέας ελληνικής.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	.....
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Άλλες...</i>
	.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αυτό εξετάζει το γραμματικό σύστημα της ελληνικής όπως αυτό προκύπτει από τα πορίσματα της σύγχρονης γλωσσολογικής έρευνας. Η εξέταση αυτή, μολονότι χρησιμοποιεί τα μεθοδολογικά εργαλεία της γλωσσολογίας, δεν εντάσσεται στο πλαίσιο κάποιας συγκεκριμένης θεωρίας αλλά είναι περισσότερο περιγραφική. Σκοπός του μαθήματος είναι η καλύτερη γνώση του συστήματος της ελληνικής, γνώση η οποία μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την εμπέδωση των μεθόδων ανάλυσης της γλώσσας. Εξετάζονται το φωνολογικό και μορφολογικό σύστημα της νέας ελληνικής, ενώ ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στον τομέα της σύνταξης και στα τυπολογικά του χαρακτηριστικά.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>eclass Παρουσιάσεις powerpoint στα μαθήματα (τα αρχεία τους είναι διαθέσιμα στην πλατφόρμα eclass)</p>	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>39 ώρες (1,56 ECTS)</p>
	<p>Προσωπική μελέτη</p>	<p>83 ώρες (3,32 ECTS)</p>
	<p>Τελική εξέταση</p>	<p>3 ώρες (0,12 ECTS)</p>
	<p></p>	<p></p>
	<p></p>	<p></p>
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική</p> <p>Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτή αξιολόγηση με ερωτήσεις σύντομης απάντησης & ερωτήσεις επίλυσης προβλημάτων.</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης είναι προσβάσιμα στον οδηγό μαθήματος (syllabus) που διανέμεται στους φοιτητές στην πρώτη διάλεξη και αναρτάται στην πλατφόρμα eclass.</p>	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνόγλωσση

Holton, David, Mackridge, Peter & Φιλιππάκη-Warburton, Ειρήνη (1999) *Γραμματική της ελληνικής γλώσσας*. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.

Holton, David, Peter Mackridge & Ειρήνη Φιλιππάκη-Warburton (2007) *Βασική γραμματική της σύγχρονης ελληνικής γλώσσας*. Μτφρ. Μιχάλης Γεωργιαφέντης. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.

Horrocks, Geoffrey (2006) *Ελληνικά: ιστορία της γλώσσας και των ομιλητών της*. Μτφρ. Μελίτα Σταύρου & Μαρία Τζεβελέκου. Αθήνα: Βιβλιοπωλείο της Εστίας.

Κλαίρης, Χρήστος & Γεώργιος Μπαμπινιώτης [σε συνεργασία με τους Α. Μόζερ, Αικ. Μπακάκου-Ορφανού & Στ. Σκοπετέα] (2005) *Γραμματική της νέας ελληνικής: δομολειτουργική-επικοινωνιακή*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Κοπιδάκης, Μ.Ζ., επιμ. (1999) *Ιστορία της ελληνικής γλώσσας*. Αθήνα: Ελληνικό Λογοτεχνικό και Ιστορικό Αρχείο (Ε.Λ.Ι.Α.).

Mackridge, Peter (1990) *Η νεοελληνική γλώσσα: περιγραφή και ανάλυση της νεοελληνικής κοινής*. Μτφρ. Κώστας Ν. Πετρόπουλος. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.

Mirambel, André (1988) *Η νέα ελληνική γλώσσα: περιγραφή και ανάλυση*. Μτφρ. Σταμ. Κ. Καρατζά. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών. [Mirambel, André (1959) *La langue Grecque moderne: description et analyse*. Paris: Klincksieck]. [βιβλιοθήκη 489.3 MIR]

Μπαμπινιώτης, Γεώργιος & Κοντός, Παναγιώτης (1967) *Συγχρονική γραμματική της κοινής νέας ελληνικής*. Αθήνα.

Πετρούνιας, Ευάγγελος (1984) *Νεοελληνική γραμματική και συγκριτική («αντιπαραθετική») ανάλυση – Τόμος Α΄: Γενικές γλωσσικές αρχές-Φωνητική-Εισαγωγή στη φωνολογία*. Θεσσαλονίκη: University Studio Press. [βιβλιοθήκη 489.35 ΠΕΤ]

Ράλλη, Α. (2005). *Μορφολογία*. Αθήνα: Πατάκης.

Τζάρτζανος, Αχιλλέας (1963) *Νεοελληνική σύνταξις (της κοινής δημοτικής)*. 2 τ. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Κυριακίδη.

Τριανταφυλλίδης, Μανόλης (1988) *Νεοελληνική γραμματική (ανατύπωση)*. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών.

Τσοπανάκης, Αγαπητός (1994) *Νεοελληνική γραμματική*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Κυριακίδη.

Χατζιδάκης, Γεώργιος Ν. (1905 & 1907) *Μεσαιωνικά και νέα ελληνικά*. 2.τ . Αθήνα: Βιβλιοθήκη Μαρασλή.

Ξενόγλωσση

Alexiadou, Artemis & Elena Anagnostopoulou (2000) Greek syntax: a principles and parameters perspective. *Journal of Greek linguistics* 1: 171-222.

Arvaniti, Amalia (2007) Greek phonetics: the state of the art. *Journal of Greek linguistics* 8: 97-208.

Joseph, Brian D. & Irene Philippaki-Warbuton (1987) *Modern Greek*. London: Croom Helm.

Holton, David, Peter Mackridge & Irene Philippaki-Warbuton (2004) *Greek: an essential grammar of the modern language*. London: Routledge.

Horrocks, Geoffrey (1997) *Greek: a history of the language and its speakers*. London: Longman].

Householder, Fred W., Kostas Kazazis & Andreas Koutsoudas (1964) *Reference grammar of literary dhimotiki*. Bloomington: Indiana University.

Joseph, Brian D. (1990) Greek. In Comrie, Bernard (ed.) *The world's major languages*. Oxford: Oxford University Press. 410-439.

Mackridge, Peter (2009) *Language and national identity in Greece, 1766-1976*. Oxford: Oxford University Press.

Malikouti-Drachman, Angeliki (2001) Greek phonology: a contemporary perspective. *Journal of Greek Linguistics* 2: 187-243.

Ralli, Angela (2003) Morphology in Greek linguistics: the state of the art. *Journal of Greek linguistics* 4: 77-129.

Tsangalidis, Anastasios (2001) Greek. In Kortmann, Bernd & Johan van der Auwera (eds) *The language and linguistics of Europe: a comprehensive guide*. Berlin: Mouton de Gruyter. 223-239.

Σχετικά επιστημονικά περιοδικά

Γλωσσολογία

Journal of Greek Linguistics

Σειρά: Μελέτες για την ελληνική γλώσσα